

MEPPELERWEG 4, TERUG IN STEENWIJK

Meppelerweg 4

[Izak de Leeuw](#) had de slagerij van zijn ouders aan de Markt in Steenwijk overgenomen. Hij woonde daar met zijn zuster Johanna (Jo). Na het huwelijk van Jo met Hein de Groot, woonden ze er met zijn drieën. In 1934 liet Hein deze woning bouwen en vertrok Izak met zijn zuster en zwager naar Meppelerweg 2^A, nu 4

Izak de Leeuw wordt herdacht op het Gedenkteken voor de Joodse Steenwijkers en met een Stolperstein bij Meppelerweg 4

In 1942 doken Hein, Johanna en Izak onder. In augustus 1943 werd Izak opgepakt en via de strafbarakken in Westerbork ging hij met het laatste transport naar Auschwitz, waar hij is omgebracht. Hij werd 69 jaar.

Hein en Jo de Groot

Na zijn vlucht uit [Kamp Conrad](#), een werkkamp voor Joodse mannen, zocht Hein zijn toevlucht bij de Familie van Stapele in Steenwijk. Zij vonden voor Hein en Jo onderduikadressen in Amsterdam en later in Haarlem.

Tijdens de hongerwinter woonden ze onder valse namen op een etage die ze huurden in Amsterdam-Zuid.

Na de bevrijding kwamen ze terug naar hun woning in Steenwijk. Het NSB-gezin dat hun huis van een oorlogskoper huurde werd uit het huis gezet.

Na de oorlog werd de trieste balans opgemaakt. Geen van de broers en zussen van Hein had de oorlog overleefd. Hein ontfermde zich over zijn nichtje Clara, de dochter van zijn broer [Salomon de Groot](#), van wie de hele familie was omgebracht.

het boek van Ja'akov Adler

Izak was de enige van de familie de Leeuw die is omgebracht door de nazi's. Betsy (Beckel, Batja) Adler-de Leeuw, de dochter van een zus van Jo en Izak had in de buurt van Steenwijk ondergedoken gezeten. Ze kwam met haar man Jacques (Ja'akov) Adler en hun dochttertje Jacqueline (Jaël) bij Hein en Jo wonen. Ook de moeder van Ja'akov kreeg er een kamer.

Ja'akov Adler schreef in 1991 zijn memoires 'Van droefheid naar vreugde'. In Nederland verschenen ze onder de titel 'Toen het te gevaarlijk werd aan de Nieuwe Keizersgracht'. Adler beschreef in dit boek hoe het was voor een jong Joods paar voor en in de oorlog en hoe het was in de eerste jaren erna met elkaar in de woning van Ome Hein en Tante Jo.

de synagoge aan de Gasthuispoort

Bijna de helft van de Steenwijker Joodse gemeenschap was in de oorlog omgebracht. Enkele families kwamen terug naar Steenwijk. Later vertrokken Joodse Steenwijkers naar het westen van het land en naar Israël.

Hein was secretaris van de steeds kleinere Joodse Gemeente. Er was door gebrek aan inkomsten geen geld om de vervallen Steenwijker synagoge op te knappen en te onderhouden. Bovendien was het minjan van ten minste tien mannen, nodig voor de erediensten, vaak niet meer in de stad. Besloten werd dat de synagoge werd verkocht. Hein regelde de praktische zaken en hij zorgde er voor dat de rituele voorwerpen goede bestemmingen kregen: ze gingen naar het Joods Historisch Museum en naar kibboets Hadar Am in Israël.

het graf van Jo de Groot

Hein had ondertussen zijn werk als vertegenwoordiger bij een groothandel in manufacturen weer opgepakt. Hij werd lid van de gemeenteraad. Jo en Hein vormden een vriendelijk, gastvrij echtpaar en het was gezellig als ze op bezoek kwamen.

Eind jaren '60 verhuisden ze naar een bejaardenwoning. Jo was 88 toen ze in 1972 stierf. Ze is begraven op de Joodse begraafplaats in Steenwijk. Hein overleed een jaar later. Hij werd 80 jaar. Hij schonk zijn lichaam aan de wetenschap

Stichting
Stolpersteine
Steenwijk

Klaas de Jong, die het boek van Ja'akov Adler bewerkte en uitgaf, vertelt over de [Stolperstein](#) voor Izak de Leeuw en over de eerste jaren na de oorlog in het huis van Hein en Jo de Groot.

Op Tukseweg 108 wordt verteld over Moos, Marianna en Margarita, de broer en zusters van Hein de Groot.

Klik voor meer informatie over Mozes, Marianna en Margarita de Groot op

[“Struikelstenen Steenwijk Tukseweg 108”](#)

Klik voor meer informatie over Izak de Leeuw en Hein en Jo de Groot op

[“Struikelstenen Steenwijk Meppelerweg 4”](#)